

Sy-li spěwał,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džělat
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pođa,
Wokřew će. †

• Serbske njedželske kopjeno. •

W Budyschinje, 20. haprleje 1924.

Čižycy a nakład Čsmolerjow knižiczišćezěrnje a knižatnje sap. družst. s wobm. ruf. w Budyschinje.
Wulhadža kóždnu šobotu a placzi na měřaz 10 stotych pjenježtow.

Jutry.

Matth. 28, 1—10.

Jutrowa powjesjeć jandželow: Njebojće šo!

1. Njebojće šo šmjercze! Wón njeje tudy, wón je horjestanył.
2. Njebojće šo žiwjenja! Wón předy waš pónďže a wy budźecze jeho widźecz.

I.

Njebojće šo! tak běšće musne wučobnikam prajicz. Woni běchu žaložnu móz šmjercze nashonili. Morowy je tón, kiž je prajil: „Ja šym tón pucz a ta wěrnosć a to žiwjenje“, kiž je šlubil: „Ja šym to horjestawanje a to žiwjenje“. Kamjenj běšće waleny psched rowowe durje — a wón ležesche jako kamjenj starosce na wutrobach. A na kamjenj běchu šygl šeznili a stražnikojo wobštražowachu row. Woni widžachu šamu šmjercz. A tola, kajki džěw to! Kamjenj běšće wotwaleny, šygl škamany, město wajcharjow šmjercze — pólšli žiwjenja: „Njebojće šo!“ A jako to wěricz njemóža, wobšruczi tón žiwj Šbóžnik: Njebojće šo!

Njetrjebamy tež my tak powjesjeć? Žaložna je šmjercz. Morowe, šchož běšće šrótko předy žiwjenje. Lube džěcžo šo tebi wofnje. Mandželska šo torhije wot bofa mandželskeho. Wulke pola morowych widžimy na bitwišćezach. A pomyšl šebi: tež tebi špěwaja jónu šmjertne šhěrlišće.

Čsmjercz praji: Woj šo! Ale jutry tebi pschpowědaju: Njeboj šo! „Šlaj to město, hđžež šu jeho položili.“ Šóhanjo tam štoja šjes nadžije. Tebi pał je to město měra: „ja ležu a

špju žyle šměrom“, rola Boža: „šyte budže šachodne a horjestanyč budže njeshachodne“. Wón je horjestanył. Jesuž, mój šnjes, žiwj je a ja budu s nim šobu žiwj. A njehat-li ty jandželam, wěricz, tón šnjes jo šam wobšruczi: „Njebojće šo!“ Wón štupi k rowam kaž k Lazarušowemu rowej. Wón ma šłowa wěczneho žiwjenja. Kamjenj je wotwaleny: „Čsmjercz, hđže je tvoje žahadko? Šdže je, hela, tvoje dohycze? Bohu budž džat, kiž nami to dohycze datwa psches našcheho šnjesa Jesom Šhryšta.“

II.

Njebojće šo žiwjenja, pschetoz wón předy waš pónďže. „Njeje-li Šhrystuž horjestanył, dha je wašcha wěra podarmo a wy šče hišćez we šwojich hřechach.“ Wón předy naš džě! Za jandželska powjesjeć pošasuje do žiwjenja. Šórsche hacž šmjercz je žiwjenje šjes njeho. Ale čzi wučobniky šu jeho widželi, teho horjestanjeho. Šdže je wón wšchudžom šchoł s maleje hřódže we Bethlehentje a s rowoweje komorki: šlaj, ja šym pola waš wšchitte dny hacž do šłonczenja šwěta. Woni šu jeho widželi: Pawoł psched městom Damasufkom, Šchězěpan tež nješješa wotewrjene widžesche. Wšchitz čzi šu jeho widželi, kiž běchu pobožni, boha-bojasni a šbóžni, dokełž do njeho wěryachu, wšchitz čzi, kotrychž žiwjenje bu pschekrašujene psches nješješte šwětko, wšchitz, kiž nrėjo nješješki powětr dychachu, — hacž běšće jich žiwjenje lohke abo čezke, woni šu jeho widželi a dokełž šu jeho nama-kali, móžachu wješeli byč! Šaž Luther w čzašach štšfnošće na šlido napřiza: „Wón je žiwj“, tak je to trošcht a móz našcheho žiwjenja.

A nješy ty jeho widžat čzaš žiwjenja? Wón pschindže pschi šwójatej šchěženizy, pschi wěrowanju, wón je šliško w domach,

to srudobje, wšchudžom se swojim słowom. A hdyž je tež znano twoje žiwjenje nětko srudne, njeboj so žiwjenja! Čerpenja tu teho čaja njejsu hódne teje krašnosće, kotraž so nad nami sjetwicz budže. Jesuž jeta swojich wuczobnikow a džeše: „Womhaj Bóh wam!“ Po hebrejskej rěči to słowo rěka: „Wježelcže so!“ Nascha jutrowna powješč: „Njebojče so, hlej, ja pschipowjedam wam wulke wjebele! Njebojče so, ale wježelcže so!“

Samjeń.

Na jutrownicžu.

Psalm 118, 16—24:

Jutrowne haleluja Božeje žyrtwje.

Słóž: Hdy bych ja s tšaz jashkami zc.

Spěw dobywarški sanoschuje na jutrownem so swjedzenju; wšcha stwórbja Boža postakuje so posbėhujó t žiwjenju, kiž seshadžato se smjercže je, dokelž Jesuž žiwj je! —

Hlej! row je jeho wotewrjeny a widžecž wón so swojim da kaž na stol Boži powyščenj, so salkineži haleluja, hdyž prawiza je knjesowa nad knjesstwom smjercže dobyła.

To jutrowne je radowanje so rošchěrjaze po swěcže: Sa njewumru; mam spodobanje na skutkach Božej miłosće a budu žiwj saměrnje, kaž žiwj Wumožnik mój je.

A pschipowjedacž čžu ja wšchu-
[džom: Ezo žiwjenje je sjetwiko, a sbožo seshadžalo ludžom, kiž něhdy bėdowachu so we putach horja smjertneho a wotročstwa najčezjšeho.

Smjercž, msda wšchaf hrěchow [jara jera, jim bjes pschestacža hrožesche, a sacžowanje slóžke mēra jich mōz a radosč njebēsche. Tak njesnajachu swobody a bėchu hrěcha wotročžy.

Hrěch, smjercž a bojosež psche- [winjena pat nětko psches Šhrystuža je, a duscha kōžda wumožena, kiž jeho kručje sapschimnje; swjast wěry s nim ju sjednōcža, so žiwjenje s nim wēcžne ma.

Tak kamjeń rōžkny wustwoleny je Jesuž fēršhta žiwjenja, a na njeho twar sačoženy je, kotryž tracže wēcžne ma; to Boža žyrtwje tudy je, kiž jutrowne ma wjebele.

To psches knjesa je jutrowneho so stako; džiw je psched nami to, kotryž pschekrašnjuje jeho a wjasa s nim naš w radosčži so haleluja jutrowne je w Božej žyrtwi njesmjertne.

„Sa žiwj šym!“ — wšchaf wobkručuje knjes, kotryž kral je krašnosće, a stawam swojim wobšwēdcžuje: „A wy tež žiwj budžecže!“ — Duž haleluja spějajmy a t wēcžnosčži so hotujmy!

Domoj!

II.

„To je tón džen, kotryž je tón knjes činik! Tehodla wješelmy a radujmy so w nim!“ Tak smy dženska rano wušnali! Haj, a tak tež je! To je dženska džen, kotryž mi t nam wšchēm Bóh luby knjes wobradžil! —

Nětk je tež tutón nimo! Naschi hōscžo so woteschli. Esam tu ředžu na kawy sa poslěžu.

Šsm konfirmowany! Dyrbju to pschego tamle dele hladacž t Božemu domej, w kotrymž so tole dženska sta. Žyle wēscže mi tutón swjatocžny wotomil njesapomnity wostanje čaž žiwjenja! Njemōžu řebi mšblíč, so bych jón sapomnicž mohł! —

So tu džed wjazy njeje! Šak bychmōj řebi to tola nětkle

wšcho tu na kawy rospowjedacž mohłoj! Wēm so dopomnicž, kať mi džed ras tu na kawy powjedasche, kať bu wón tam dešach w Božim domje konfirmowany. Boži dom bē tehdy pschepjelny był. — Polny wšchaf dženska tež bēsche kať lēdy hdy. Čěchu pak tam tež tajzy dženska, kotřiz hewať řemšchi njeřhodža; haj řamo t Božemu wotřasanju njejsu sa dolho wjazy byli! Čžehodla tež to řu dženska pschischli? Šo haj, wēm, řwojich džecži dla! Tu bōł tola nochžychu swojim pacžerřkim džecžom nacžinicž, so dženska tež domach wostachu! Šo by tež hōrje hacž šlē bylo! — Čžuju, kať jara by nje to bolako, by-li nan dženska domach wostaf.

Alle čžehodla to hewať řemšchi njeřhodža a tež niz t řwjatemu wotřasanju? — Čžehodla tež to? — Šsu to řanto burja pōdla! Tajkych řerbřich burow to řkoro bōřy njenadeńdžesč! Šo tež dželacžerjo tajzy řu, kotřiz wotřach dželaja, to drje nětkle tu a tam tak je, kať je nam to řnjes duchowny na pacžerřach na powjedaf! Alle bur, ratať, řerbřki ratať! Džed pschego prajesche: „Bur přeni muž bē na řwēcže a tuž tež přeni psched Bohom! Šm, je řo tež džed myłif abo řchto? Wšla řnadž řo tajzy? —

Čžehodla tež to hewa do Božeho domu njeschindu? — Šsm řebi powjedali na pacžerřach, so mōže čže to wšchelafore wotdžeržowacž: Šiwkosč! Mōžno, so tuta nětkle najřtrasčnřšcha řawjedniža tutych řawjedže! Šiwki byčž, to njeřham, to je tola řrudnje, hdyž je čži to wšcho jene, řa čžož řo čži dyrbjafa wutroba hōricž! — Abō lēhnoicž? Hdyž dyrbjafa njedželu rano řobu na něfaki wulēt abo do lēřa, to lēni njejsu! — Abō řwētamudrosč! Tuta praji, so Bóh njeje! Šm, to bychu řo po prawym nardožicž dyrbjeli, předy hacž tu řwēt bē, hdyž řmēli řebi řwēricž, tole prajicž! A potom by to tež řiščesže luta řža byla! Šschetož Bóh je, mój Bóh je! to praji moja duscha!

Šak řmēm řo ja tola Bohu džakowacž, so mi tajřeho nantka da a tajřu macžerřku! Šak řmy to wčžera wječžor řiščesže hromadže spějwali a řebi powjedali! A dženska rano, macžerřne řylřy! A kať mi nant řuťu slōčesche! —

Haj řylřy řonjachu řo njedatwō tež towarřšchj na mojej kawy, jako bē to tym rēcž, kať řarřchi, kať nan a macž džecži t Jesuřej wōdža a w modlitwje, s bibliju, w Božim domje čžinjo po řlowje nasčeho Šbōžnika: Njech džecžatka ře mni pschindu a njewobarajče jim! Šan drje jomu njewobara — ale s nim tež t Šbōžnikoj njeńdže. Njespřtuje to tajři nan s tej tōrnosčžu, řo čže dwēmaj knjesomaj řlūžicž.

Ach, tamle nnn dže! Bē duzy wot dwōrnřšesčža t řuřbodej řastupif.

„Nantko, nantko!“

„Du hižo du!“

„Čžesč tola, řo tu na kawy twōj řwjedžen dořwjecžimy!“

„Haj pōj, nantko! Macžerřka drje tež řuř pschindže. Šo posdžřšcho wječžerřamj! Še tola tak řjenje!“

„Haj, řylřy džēń bē řjany! Wjedro bē řjane a řchtož je nam pschinjēřř, wōřebje tebi, to bē řiščesže řjenřsche!“

„Haj nantko! A to mi s nowa prajřřch, řchtož řebi řunje řosmřřlach a řchtož bē řawodne řlowo dženkniřšeho dnja: „Šo je tón džen, kotryž je tón knjes činik!“

„Tehodla wješelmy a radujmy so w nim!“ Haj, s tym čžemj jón řlōncžicž! Šōj, čžzemoj pohladacž, hacž macž tež nje-mōže řo řuř t namaj na kawku řydnycž!“

(Pōtracžowanje.)

Jutry.

Jutry, šwjedžen horjestacza, buchu w prěnim czaſu kſcheczijanstwa wot kſcheczanaw, kotſiž se židowskeho luda poſhadžachu, w židowskim měſazu „nijan“, a to na 14. dnju, šwjeczene. Tuczti ſtožowachu ſo po židowskej protyzy. Rom a wſchitz kſcheczijenjo, kotſiž ſo jemu pſchihilachu, wuſbchowachu to horjestacze Šbóžnifa a šwjeczachu jo pſchezo na njedželu po prěnim polnym měſacžku w naſčžu. Tuto wſchelakore waſchnje, jutry šwjeczicž, dowjedže k roſkorje, kotraž ſo w ſtawinach „jutrowne roſhadžowanie“ (Oſterſtreit) nienuje. Gaſle jaſo w 6. lěſtotku romſki abt Dionyſius Exiguſ ſo kſcheczijanſku woblicži, bu tuta wěž dorjadawana a to na to w Romje ſwucžene waſchnje. Gačž k tutym jutram 1924, tež my hiſcheže taſ licžachmy a jutry na prěnej njedželi po prěnim naſčnim polnym měſacžku šwjeczachmy. Kaſ doſho tuta njedžela hiſcheže jutrowna woſtanje, njeje hiſcheže wucžinjene; najdłehe je drje to byla, dofelž chzedža jutry na wěſtu njedželu položicž, a to drje budže poſlednja we měſazu mērzu.

Jutrowny czaſ bē czaſ, w kotrymž woſebje rad kſcheczijachu tajkich, kotſiž ſo ſe kſcheczijanſtwu wuſnuachu. W jutrownym czaſu buchu wot zyrkwoje tež jaſo padnjeni a ſ zyrkwoje wuſamknjeni kſcheczijenjo, hdyž ſ roſkacžom ſo jaſo wrócžichu, pſchijecži. Dofelž ſo po jutrownym šwjedženju wſchē druhe šwjedženje lěta woblicžowachu a poſtajowachu, pſchidžechu tu a tam na to, ſ jutrami tež nowe lěto ſapocžecž. Martrowny tydžen šwjeczachu hižo pſchezo do jutrowneho šwjedženja, jón kaž nētkle hiſcheže ſapocžawſchi ſ njedželu Palmarium; Seleny ſchtwórtk a Čžichi pjaſ kaž Čžicha ſobota bēchu woſebite dny w tutym tydženju. Čžicha ſobota bē džen pſchihotowanja na kſchecženju a tohodla woſebity poſtmy džen.

Taſ mohlo ſo to hiſcheže mnoho wo jutrach a jutrownych waſchnjach piſacž ſ dawneho a ſ naſcheho czaſa. So bychmy tola ſmēli ſapiſacž, ſo bēchu tute jutry džen horjestawanja w naſchim kraju, na kotrymž ſeſhadža naſchemu ludej ſlónzo noweho žiwjenja we wērje a tež noweho ſboža.

Zyrkej a ſtat.

Lěwoſtronſke nowinarſtvo njemdri ſo, ſo je modlitwa w ſchulach jaſo dowolena, a niž mjenje njemdri ſo na ſwojich ludži, jim wótrje poroſuju, ſo wjetſchina ſ nich pſchezo hiſcheže džecži do nabožnych hodžin ſežele. Pſchi tym ſo ſjewi, ſo ſamo džecži komuniſtow do nabožnych hodžin ſhodža. Šſamo w mēſtach a na wſach, hdyž maja lēwe ſtrony wulku pſchewachu, wopytuje jich wulka wjetſchina ſchulſkich džecži nabožne roſwucžowanie. — Šſnadž jim tola tež ſaſwita, ſo nabožina a wēra nēſchto, ſchtož čłowſke mudrowanje njewuſorjenja, jo to nēſchto je, ſchtož woſtanje a ſo na wſchēm poſledku čži woſtanu, kotſiž ſ wēru ſu do teho jeneho žiweho Boha wērili, a niž čži, kotſiž bjes tuteho a pſchecžiwu tutemu ſu žiwi! To je nēſchto na čžož dnrbi ſo woſebje nētkle w jutrownym czaſu poſaſacž, hdyž telko mlodych čłowſkich džecži ſtupi „do žiwjenja“!

W Meſlenburgſkej bu ſa miniſtra kulſta jedyn duchowny, kotryž nēmiſkej ludowej ſtronje pſchihluſcha, powołany. Tež my to tu ſapiſchemy jaſo nēſchto nowe a woſebite w tuczajnej Nēmiſkej. Druhy to tež ſapiſchu, tola niž bjes teho, ſo njebychu kuſt ſchcžipali. —

Tydženja piſachmy wo namotowjenju, ſ kotrymž bē ſo „wubjerſt ewangelſkich zyrkwojow Nēmiſkeje“, na wſchē politiske ſtrony

wobrocžil, ſo njebychu martrowny tydžen kaſyli pſches wólbne wojowanja, kotrež ſo lēdy hdy bjes wolažy a ſchcžuwajy ſlón-čža. W naſchim czaſu ſda ſo ſamo, jaſo bychu do tajkich wólbnych ſhromadžinow pſchezo tež puſi ſluſchate, nowiny ſ najmjeſcha doſež wo tym ſapiſuja. Nētko ſhonimy, ſo ſu ſo ſchtyri ſtrony, a to: nēmiſkonacionalna, nēmiſka ludowa, demokratiſka a zentrumſka ſtrona na to ſwjaſale, ſo w martrownym abo čžichim tydženju, wot 13. hačž do 31. hačreje, žanyh ſjawnych wólbnych ſhromadžinow njewotmēwaju. Šchto druhe ſtrony čžinja, njeje hiſcheže ſnate. Šchto my, ſchto kóždy, kotryž nēkaſ ſebi na to hiſcheže myſli, ſchtož martrowny tydžen předuje, to ſo ſamo wot ſo roſumi: W tutym tydženju njewopytamy žanu ſjawnu wólbnu ſhromadžinu.

W Norwegiſkej budže ſtorthing abo ſejm wuradžowacž wo namjecze, kotryž ſebi pſchemējenje ſakonja žada, kotryž Jeſuwitam ſaſtup do kraja ſaſajuje. Jeſuwitam dnrbi nētko dowolene byčž, do kraja pſchincž. Liberalne a konſervativne ſtrony we zyrkwi ſu w tym pſchēſjene, ſo dnrbi pſchecžiwu tutomu pſchemēnjenju wojowacž a to tehodla, dofelž je ſambyſt a wotpoſlad Jeſuwitow tola tón, wojowacž a to wótrje a bjes roſmyſljenja wojowacž pſchecžiwu proteſtantizmej. Šaſtupjerjo zyrkwoje ſu teho mēnjenja, ſo ma lud, kotryž je žyle ewangelſki abo proteſtantiski, to prawo, tožkim ſchłódnikam a mērkazerjam ſaſtup do kraja ſaſaſacž; je tež lóžſcho, jim durje, kotrež ſu hiſcheže ſawrjene, niž wocžnicž, hačž durje raſ jaſo ſa ninti ſacžinicž. — Toſe drje ſ tym ſwižuje, ſo je jedyn ſ tych tjoch katoliſkich biſkopow ſa polnožne kraje w jenej roſprawje položenje katolizizma w polnožnych krajach taſ wopikaſ, „jaſo bychu tam pola byſe ſtawo ſa žnē“.

Šdyž jenož Božo, tebje mam.

Šlób: Budž ſhwalba Bohu ſamemu.

Šdyž jenož Božo, tebje mam,
Tvoj troſcht, tvoj mēr a hnadu
Dha ſo wo ſwētne njeſtarant,
W wſchēch wēzach maſch ty radu;
Šſo tebi ſ nowa porucžam,
Ja wutrobnje čže lubo mam
A twoje ſwiate ſłowo.

Do tvojich ruſow ſapiſaſ
Šſy mje a wſchitkich mojich,
Šſy ſlubjenja nam kraſne daſ,
Šo ničžo ſ ruſow tvojich
Maſ wutorhn'čž ženje njemóže,
We tebi mamy wjeſele
A radoſež, wēcžny Božo!

Maſ Božo w nuſy njewopuſchēž,
Šſo dowēriny tebi,
Doh wulki naſch nam wſchitkim ſpuſchēž
Čžehſ bliže naſ wſchēch k ſebi,
Daj ſwojoh' ſwojatoh' Duchu nam
A wjedž naſ bliže k njebjeſam
Pſches ſwoju móž a hnadu.

Ty předy dyžli hory ſy
Nam Božo wukhowanje,
Šſy naſcha pomoz we nuſy;
Daj twoje žohnowanje

Nam křudym ludžom bohacze,
Daj nam wšchěch hrěchow woadacze,
Eso knježe křmil nad nami.

Nasch wšchědny křlěb nam dženka daj
Wšcho šchož my potrebamy,
To cžělo, dušchu jastaraj,
Eso tradacz njetřebamy.

*Ty w ruzy křwojej wšchitko nasch
Budž, wostań luby Wótčez nasch
Daj, so křmy twoje džěczi.

Cžin křmilnoscz nam a dobrotu;
Nas njetchoštaj o Božo,
Stwor ny nam cžistu wurobu,
Budž, wostań nasche sbožo
We žiwjenju a wumrjeczu
Nas křwěkel s twojej pomozu,
Nas wumoz wot wšchob' sčeho.

Nětk křwojej woczi pošbėham
Ja křudy — k horam Božim,
Wot tam ta pomoz pšchindže k nam;
Eso křmil na ludu křwojim.
O Božo Wótčez njebjeski
Nam pomohaj k wěcznej sbóžnoscz
A tom' herbstwu křwjatnych w křwětle.

Chzešch, Božo, dženz nje wotšal wšacz,
Daj šhincz cžělnaj hěcze,
Dha chžyl mi s hnady sbóžnoscz dacž
We tamnym rjeńšchim křwěcze,
Ach daj mi tam twój sbóžny raj,
Eštyšch moje „hamjen“ praj ty „haj“
Eso njeboj, ja křym s tobu.

Bóh s nami! kajke wjekele
Je to ša džěczi Bože!
Wy wěrzajz, šo wjekelece,
Bóh Wótz je nasche sbože!
Kať wulka Boža křmilnoscz je!
We Křhřstušu Bóh nasch Wótz je!
Wy s hnady jeho džěczi!,

J. W.

Šwětk wěry.

W cžajku pšchecžěhanja ewangelskich w Franžowškej běšche šo tež hugenotški předar Rugere šajal a křwojej křmjerczi napšchecžo hladašche. Jedyn džěń šo pšchecželej poradži, pšchistup k njemu dostacz; jako šo šažo wotšali, štražnika špizy namaša. Wón to Rugerej šdžěli a wobaj džěšchtaj hacž k jastwowym wrotam, kotrež še štražnikowymi klucžemi wotamknychtaj.

Pšchecžel předarja napominašche, s nim cžeknycz, došelž je škladnoscz šjawnje wot Boha škiežena.

Alle Rugere šnapschecžiw: A šcho budže je štražnikom? Budža jeho škónzowacz, hdyž cžeknu, a wón je pšchezo pšchecžiwu mi pšchecželny šo wopokajal. Nó, to šo nještanje. Moje cžělo móža moricž, ale naschu wěru tola je křwěta njetwocžerja.“

Wón hišchěcze juntrócž žedžiwje do nozy pohlada, šamkny šažo durje a šo do jastwa wrocžzi.

Ehđžen po tym wopušchězi jastwo, ale šo by był k křmjerczi wjedženy.

Musa.

Kať wulka je nětko muša w němškim kraju, ša to město došheje rosprawy někotre licžby a pšchitladny:

W Tegel w Braniborskej bu jich 1720 šchulškich džěczi pšchepytanych. 7% — to šu pšchezo wot 100 džěczi 7, potajkim na 120 džěczi — bė jich wachitiškich, t. r. tajšich, kotrež mējachu jen- džělsku křhoroscz. — Pšecž študentow je šebi žyl po lěta s tym w jenym mēscze s uniwěršitu žiwjenje šdžeržalo, šo šu w nowo- twarje jeneje banki myle, cžiščile, rumowale wot tšěchi hacž do pinzow dele. — W jenej pobocžnej cžišchecžeršni statneje banki škutlujaja jako dohladowarjo pšchi cžišchecžeršnju pjenježnych papje- row jena džiwadlowniža, jena wudowa jeneho tajneho radžicžela, jedyn profeskor s uniwěršity.

Wšchelke s bliska a s daloka.

Šo žylkim křwěcze wotpad wot nabožiny abo špado- wanje wjedže na niže škłodženiš. Tež Turkowška a s njej muhame- danška wucžba njeje wumšata. Kalifu šu wotšadžili; něšcho temu podobne by bylo, bychu-li ramsko-katolizy bamža wotšad- džili. Nětk je komnišija, kotraž ma w Turkowškej nabožne ša- šonje s nowa šarjadowacz, to tať mjenowane „ašan“ šašajala. „Ašan“ to je to, šo wob džěń pšecž křocz mēschnik pšchi mošcheji, kaž domy boha Allah mjenuja, k modlenju woka abo k modlenju wotšpěwa s tych wěžow mošcheje, kotrež minaret mjenuja. A šcho tuta komnišija ša pšchicžinu tuteje šašajne mjenuje? Wona praji, šo je tuto k modlenju wolanje tehodla šašajane, došelž šo s nim mēr křorých kash. — Tak! — Tole cži hižo praji, šo šu tež tam w Turkowškej, kotraž bė runje w tym, šchož modlitwa, tať křuta a křwěrna po křwojim wachnju a křwojej wěrije, hižo daloka — daloka dele! Něšcho nowe wšchaf něšcho tajke ša naš w Šakškej njeje. — Šo by jutrowne křwětko rosšwěcžilo te hišchěcze cžěmne a te šažo s cžěmnotu pšchikřyte kraje! —

Šemja rži, to je ta powjescž, kotraž šo křoždy tydžěń wotšpjetuje. Nětkle je to Šchpaniška, kotruž šemjercženje doma- pyta. Tak džě to pšches to žylke nowe lěto 1924 hacž šent. A šcho wone hišchěcze wjazy pšchijeske na tajšich pšcheměnenjach a šjewjenjach pšchirody? — Š Japaniškeje, kotraž bu loni tať cžěžko domapytana, pšchikřadžeja nětk tež drobnišche powjescze wo nacžinjenej škłodže. Tuta njeje tež šchescžijanške mišionšwa, kotrež mējachu w Japaniškej křwojich džělaczerjow, pšchelutowale. „Pšowšchitkowne protestantške mišionške towaršstwo“ je šhu- biko křwoju žyrkej; „franžowške katolške mišionšwo“ žaruja jeneho mēschnika a 11 kotrow, kotřž křmjercž w šahubjazyw rženju nantakachu. Najmjenje je škłodowale němško-katolške mišionšwo; jenož na jeho twarjenjach bu jemu škłodna nacži- njena. Najwjetšcha šchescžijanška žyrkej domorodnych je šlě po- trječena; jej bu wjele Božich domow šaticženych. Š mišion- štwami bu wšebje cžěžko domapytane amerikanške bibliške to- waršstwo. Tuto mējesche w mēscze Muraska cžišchecžeršnju, we kotrež móžesche jedyn džěń kaž druhi 15 000 biblišow we wiche- lašich raišcho-krajnych rěczach cžišchecžez je křwojimi 1200 džěla- czerjemi. Tuta cžišchecžeršnja je šahubjena a wobšedžer a jeje 1200 džělaczerjow šu morwi. To je jara šrudno a wulka škłod! Ale kaž je žyla Japanška pšchi tym, šo šo šažo pošhlnja po tajšim poraženju, tať s Božej pomozu tež džělo šchescžijanškich žyrkwojow škłodowanja pšchewinje a šo s nowa pošhlni.

Šistowanje.

D. w M.Š. ša Quasimodogeniti.

Š. M. w Š. ša Misser. Domini.

M. w Š. ša Šub.